

ЮНАК

КВІТЕНЬ 1967 APRIL

Це число "Юнака" підготовано з допомогою 10 куреня УСП-ів "ЧОРНОМОРЦІ", 25 куреня УСП-ів "ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ", ЦІ" та 16-го куреня УСП-ок "ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ", зокрема за допомогою діловода морського пластування, пл. сен. Н. Колца. Ілюстратори: пл. сен. В. Пилишенко, пл. сен. Т. Геврик, ст. пл. Я. Козак, Б. Певний, ст. пл. П. Волянська, С. Лада і Н. Мудрик-Мриц. Ілюстрації на обкладинці виконав пл. сен. В. Пилишенко.

РІК V
Ч. 4 (46)
КВІТЕНЬ
1967

Зміст

Сторінка

- 1 З гаври Морського Вовка
- 2 Л. З. Онишкевич: Вітаємо новий пластовий провід
- 4 Т. Данилів: Юначка про писанки
- 5 Якір, Ч-ць: Море
- 6 В. Пилишенко: Звернення Чорноморця
- 6 Успіхи пластунів Чорноморців
- 7 Успіхи пластунок Чорноморок
- 8 25 Курінь УСП "Чорноморці"
- 10 М. Ганушевський: Спомин про Романа Шухевича
- 11 Над Чорним морем замаєли прапори
- 12 Л. З. Онишкевич: Пластунки перекладають укр. твори
- 12 К. Штуль: Зустріч
- 14 ЛО-СМ: Пізнай свій край
- 15 Бо-Ган., Ч-ць: Роди суден
- 17 Загадки
- 18 Чорноморські Хвилі
- 19 Йонтек, Ч-ць: Загадки на морю
- 20 У 40-річчя морського пластування
- 22 Подруга Оля: Пластунам на вушко
- 24 Поради Подруги Дади
- 25 Гутірка Друга Ворона
- 26 Наша хроніка
- 27 Від Адміністрації

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Головний редактор: пл. сен. Любомир С. Онишкевич. Члени редакційної колегії: пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Ольга Кузьмович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Еліїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті свого краю) — 5.00 дол., Австралія — 3.00 австр. дол., Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямками та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mr. L. ONYSHKEVYCH, Nassau Garden Apts, 19, 180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J., 08638, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of Postage in cash.

Дорогі Подруги й Друзі!

Сьогоднішнє число підготовлене частинно пластовими куреннями УСП і УПС «Чорноморці» і «Чорноморські Хвилі». Зокрема збиранням цих матеріалів зайнялись успішно крайові діловоди морських пластуників і пластунок у США, ст. пл. М. Бутенко, ЧХ, і пл. сен. Н. Колцьо, Ч-ць, за що Редакція ЮНАКА складає їм щирю подяку. Ось, що пишуть вони до Вас:

ДОРОГІ ПЛАСТУНКИ І ПЛАСТУНИ!

Вітаємо Вас ми знову на сторінках «Юнака». Це вже третє число журналу, що є присвячене діяльнї морського пластування. Дотепер Ви багато читали про діяльність морських пластуників. У цьому числі «Юнака» познайомимо Вас із морськими пластунками, як також довідається про діяльність старших пластунок, пластуників та сеньйорів, які вже від довгих років займаються морським пластуванням.

29-го квітня цього року припадають 49-ті роковини акту піднесення синьо-жовтих прапорів вільної української держави на кораблях Чорноморської Фльоти. Цей світлий момент нашої історії святкують усі українці, а особливо українські пластуни, як День Українського Моря. Із цієї нагоди щиро Вас вітаємо та віримо, що належно відсвяткуєте цю річницю.

Редакції пластового журналу «Юнак» щиро дякуємо за співпрацю та можливість видання цього «морського» числа. А Вам, Дорогі Подруги та Друзі, бажаємо веселої та безпечної плавби.

СКОБІ!... ДОБРОГО ВІТРУ!

Крайові діловоди морських пластунок і пластуників у США

ст. пл. Марія Бутенко, ЧХ
пл. сен. Нестор Колцьо, Ч-ць

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

**ОСНОВОПОЛОЖНИКОВІ ПЛАСТУ
ДРOTOBІ,**

**НОВООБРАНOMУ ГОЛОВНОМУ
ПЛАСТОВОМУ ПРОВОДОВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ,
ВСЬОМУ ПЛАСТОВОМУ БРАТСТВУ,
ЯК ТЕЖ**

**УСІМ ЧИТАЧАМ І ЧИТАЧКАМ «ЮНАКА»
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
БАЖАЄ**

РЕДАКЦІЯ ТА АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ВІТАЄМО НОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРОВІД

Лариса З.-Онишкевич

ВІТАЄМО НОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРОВІД

Із початком січня цього року, в Албанії, США, обрано новий головний пластовий провід. Тут хочемо зазнайомити наших читачів із тими друзями і подругами, які очолюють наш Пласт.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА

Пл. сен. Юрій Старосольський, ЛЧ, — голова, пл. сен. Василь Палієнко, ЛЧ, — заступник голови і такі члени: пл. сен. Олександр Бережницький, Ч-ць, пл. сен. Ганна Коренець, Гребля, і пл. сен. Лев Винницький, ЛЧ.

Друг Юрій Старосольський є головою ГПРади. Він почав пластовати ще 1923 року і був з відомим пластовим провідником Іваном Чмолою на першому обласному пластовому таборі в Україні 1924 р. Любив він таборувати і мандрувати, чи то літом (по Карпатах або човном по Волині та Поліссі) чи зимою на лешатах. Його цікавили далекі країни і ще перед Другою світовою війною він оглянув — Швецію, Великобританію, Голляндію, Грецію, Туреччину та Єгипет. Друг Старосольський виконував у Пласті різні відповідальні обов'язки.

Крім своїх професійних ділянок він зацікавлений фотографуванням та малюванням. Він також пише вірші. Ось наприклад слова нашої пластової традиційної пісні «Сірили у сумерку» — є його авторства. Є він теж автором знаної усім пластунам книжечки «Велика Гра».

Друг Ю. Старосольський є доктором юридичних наук та магістром філософії. Тепер живе у Вашингтоні, де працює у Конгресовій Бібліоте-

ці. Він є професором Українського Вільного Університету в Мюнхені та Укарїнського Католицького Університету в Римі; також є дійсним членом НТШ та УВАН. В англomовнім виданні Енциклопедії Українознавства він є редактором відділу «право». Друг Старосольський є одружений і батько 14-літньої пластунки.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Пл. сен. Юрій Ференцевич, Бурлака, — голова, пл. сен. Ольга Кузьмович, Гребля, — заступник голови, пл. сен. Іванна Ганкевич, ПС, — головна булавна пластунок, пл. сен. Петро Содоль, ЛЧ, — головний булавний пластунів, пл. сен. Олександра Юзенів — секретар, пл. сен. Теодосій Крупа, ДК, — головний булавний пластових сеньйорів. У склад ГПБулави увійшли теж: пл. сен. Осип Бойчук, ЛЧ, як виконуючий обов'язки головного референта пластових видань, і пл. сен. Степан Чайковський, ЛЧ, як головний референт господарства.

Голова ГПБулави **друг Юрій Ференцевич** є також уже вдруге головою КПС США. Своє пластування почав він ще у Львові, де разом із членами свого куреня вступив до 1-ої Української Дивізії 1943 року. Як підстаршина піхотинських гармат, він брав участь у боях під Бровами та на Словаччині.

Після прибуття до США він знову став передовим активним пластуном, виконуючи різні обов'язки: кошового, станичного, заступника голови КПС, голови крайової таборової комісії, при організуванні і проведенні різних таборів та ювілейної пластової зустрічі 1962 року.

Наш новий голова ГПБ одержав сеньйорські відзначення Срібного та Золотого Юрія, а

Пл. сен. Юрій Старосольський
(як ст. пластун у Львові в 1930 р.)

Пл. сен. Юрій Ференцевич

Пл. сен. Іванна Ганкевич

Пл. сен. Петро Содоль
в уніформі американської армії у В'єтнамі

крім того давніше різні юнацькі і старшопластунські відзначення. Він є пластуном керівництва. За фахом друг Ференцевич є інженером-електриком; він одружений з пл. сен. Христіною Волицькою.

Головною булавною пластунок є **Іванна Стойкевич-Ганкевич**. Тепер вона також є головною провідницею в курені «Перші Стежі» — тобто «перша стежа». Знана, як подруга Ляля, вона була курінною у своєму юнацькому курені у Філадельфії, опісля зв'язковою і кошовою та юнацькою впорядницею упродовж 10 років. Чотири роки тому вона була крайовою коменданткою пластунок у США. Рівночасно вона була активною у підготовці та проведенні багатьох пластових таборів, юнацьких і для членів кадри виховниць.

Ляля закінчила на Пенсильванському університеті медичну технологію, пізніше спеціалізувалась у цитології (наука про клітини). При цьому університеті вона провадила лабораторію дослідів над пістряком (раком). Тепер вона одружена і має двох маленьких синів.

Петро Содоль, ЛЧ, — це головний булавний пластунів. Про нього часто читаємо у пресі — про його успіхи у війську і численні нагороди. Своє пластове виховання та пластову поставу він примінює в житті у своїй військовій професії. Ось нещодавно в бою у В'єтнамі, коли його ранено, він не дозволив, щоб його евакуйовано — тільки повів далі свою частину в бій до перемоги.

Друг Содоль вступив до війська у США 1958 р. У 1962 р. став хорунжим, а за три роки — капітаном. Нещодавно він відбув рік служби у В'єтнамі. Серед його відзначень є такі: бронзова зірка за відвагу, два пурпурові серця, в'єтнамський хрест та інші.

Пластує він ще з новачтва від 1947 р. у Німеччині. Пізніше жив у Нью-Йорку, був курінним юнаків, потім зв'язковим, кошовим, референтом фізичного виховання у КПС США, а тепер є референтом вишколу юнаків у коші пластунів у Нью-Йорку. Він є активним у підготовках та проведеннях багатьох пластових таборів, нещодавно — «Лісової Школи».

За свою пластову працю друг Петро є відзначений 1-им старшопластунським відзначенням — Св. Юрієм у бронзі, а 1966 року — другим сеньйорським відзначенням — св. Юрієм у сріблі. Наш головний булавний є одружений і батьком однієї дитинки.

ЮНАЧКА ПРО ПИСАНКИ

Минулого року юначка Марта Єнкало говорила через радіо Бі-Бі-Сі (Лондон) про українські писанки так:

Серед українського народу живе традиція, що так довго, як пишуться в Україні писанки, її народ не загине.

Археологи доказали, що писанки в Україні були вже щонайменше 3,000 років перед народженням Христа, коли то вони були пов'язані із святом весни і почитанням бога-Сонця. У тому часі люди виробляли яєчка з глини і різьбили та малювали на них узор.

Яєчко як уособлення принципу життя було пов'язане із відродженням природи на весну.

У поганських часах у розписуванні писанок уживалися символи, що представляли вічність, нескінченність, вічний рух у природі, а також образки сільськогосподарського знаряддя, рослин та тварин.

У християнських часах писанка стала частиною свята Воскресення і в її узорах з'явилися ще риба, хрест, башта та могильний горбок.

На протязі сторіч у кожній околиці України були створені відмінні взори писанок і з тих узорів на писанках можна було означити, з якої околиці, а навіть села, писанки походять.

Є багато легенд, вірувань і народніх казок пов'язаних із писанками. Нпр., в одній з околиць України на деяких писанках можна спостерігати кольорові мазки, які є тлом для узору писанки. Ці мазки мають репрезентувати сльози Божої Матері у стіп хреста.

В Україні є двоякого рода Великодні яєчка. Один із них зветься **писанкою**, від українського слова «писати». Писанка є сирим яєчком, на якому виписані взори. Другий тип, **крашанка**, це зварене на твердо яйце, помальоване в один яскравий колір. Крашанку можна їсти, а писанки їсти не вільно.

Писання писанок починається за довго перед Великоднем. Жінки заховують в тайні свої узори і йде велике змагання поміж ними за те, хто з них напише найкращу писанку.

У великодню неділю писанки несуть до церкви, де їх святять, а потім їх дарують своїм і знайомим із привітанням «Христос Воскрес!».

Марта почала вчитись писати писанки, коли їй було 5 років. Вона придивлялась до мистецької праці своєї матері, і тепер, коли Марті 14 років, вона починає змагатись у цій ділянці з нею.

Мартині мистецтво стало відомим у цілій частині Лондону, де вона живе. З нею відбули інтерв'ю представники місцевих газет («Ілінг Канті Таймс енд газет» та «Газет енд поуст») і помістили короткі статті про Марту, її мистец-

Юначка Марта Єнкало — і її власноручно написані писанки. Лондон, Великобританія.

тво писання писанок, та велику фотографію Марти при столі, повному писанок, які вона написала. Після того радіо Бі-Бі-Сі передало Мартину гутірку про українські писанки.

подав пл. сен. Теодор Данилів

СЛОВО МОРСЬКОГО ПЛАСТУНА

Як морський пластун даю слово, що
зроблю все, що в моїй силі,
щоб охороняти себе та інших перед
випадками на воді,
щоб завжди зазнайомитися з розміщенням
рятувничого приладдя на воді
і в човні та вміти ним користуватися,
щоб перестерігати в часі небезпеки
гасло моря:
«Жінки й діти — перед усіма».

Якір, Ч-ць

МОРЕ

У шумі тасмнім твоїх хвиль бурхливих,
Що їх ти до наших несеш берегів
Читаю минуле, неначе із книги,
Про долю сувору твердих моряків...

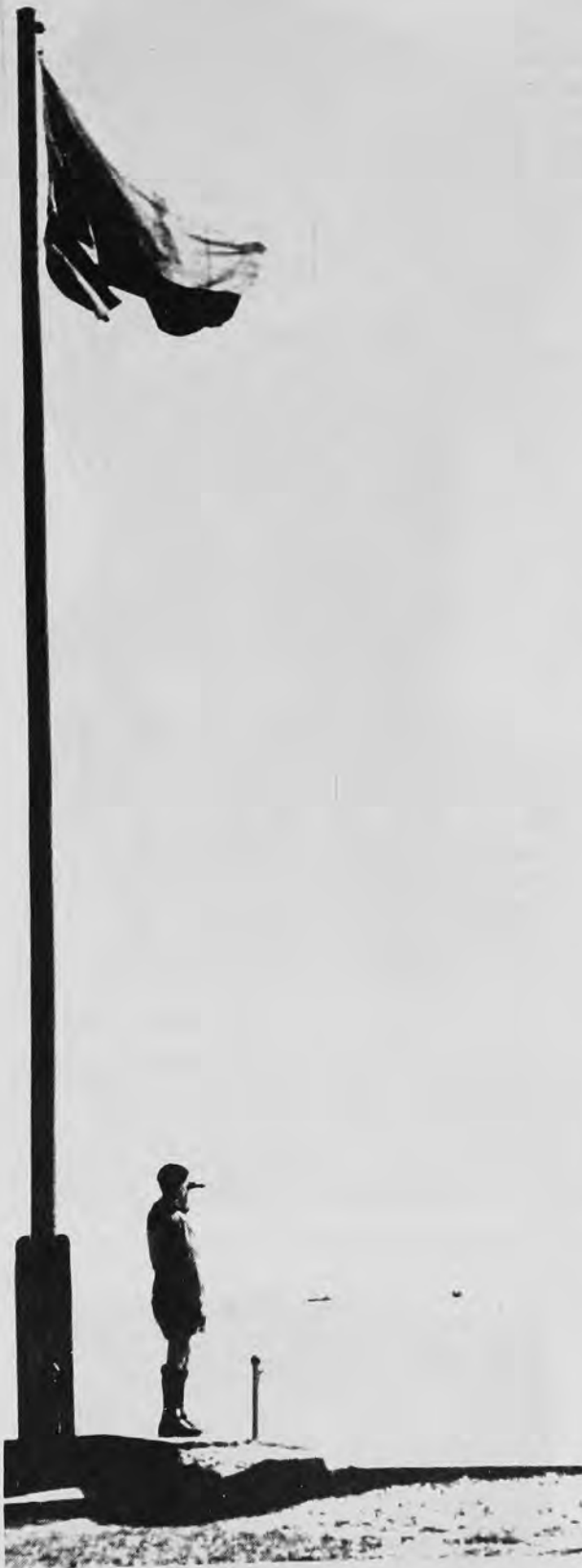
Чи то на сплавах, що вітрами гнані,
Плили в незнані, далекі краї
З юнаками, що часто на життя свого грані
Добивались до цілі, не боячись штормів...

Або на човнах з пня одного,
З веслами в сильних долонях гребців,
Чи на суднах Вікінгів, яких залога
В Україну дійшла, до сонця степів...

Перемагало ти величчю й простором
І потопило багато сильних кораблів,
Та являлись другі на обрій неозорий
І «АГОЙ» земля перед нами, лунало з щоглів..

Не дало ти ради витязям завзятим,
І Васко де Гама, Колумб і Гамалія
Скалили зуби в герці з бородатим
Посейдоном, хоч ти ревло й скаженіло...

В змаганні з тобою в серцях моряків
Життя так різьбило твердий свій закон,
Щоб тебе здобувати! В боротьбі від віків
Нам «НАВІГАРЕ НЕЦЕССЕ, ВІВЕРЕ НОН!

Вартовий на вишкільному курсі провідників
морського пластування біля Штаффельзее,
в околиці Мюнхену, Німеччина, в 1948 р.

ЗВЕРНЕННЯ ЧОРНОМОРЦЯ

Дорогі Морські Пластунки і Пластуни!

Чорне море — споконвіку українське, — про це свідчить історія, археологічні дослідження, легенди, пісні і т. п. Ви, молоде пластове товариство, взяли собі за обов'язок вивчати історію і продовжувати традиції славної Чорноморської Фльоти та ознайомлюватись із морською справою, вітрильництвом, рятівництвом, плаванням та так званою «морською мудрістю» взагалі. Я, колишній Чорноморець, маючи можливість спосте-

рігати Вашу наполегливу працю, не раз дивувався Вашій завзятості. Без уваги на тяжкі умовини і без ніякої державної і суспільно-громадської допомоги Ви все ж таки рік-річно організуєте морські табори, водні мандрівки та набираєтесь досить поважного досвіду в галузі водного пластування. Боже Вам допоможи!

Молода людина, яка виховується на суворих законах небезпеки водної глибини, дозрівши, долає всі проблеми буденного життя і мужньо дивиться у вічі небезпеці. Це для Вас, пластуни, має колосальне виховне значення. Сам засновник світового скавтіngu, лорд Байден-Поуел, був свідомий вартостей водного пластування. «Немає більших героїв і правдивіших скавтів як моряки...» писав він і сам, будучи юнаком, не раз мандрував байдаркою-каюком уздовж берегів рідної йому Англії.

Мандруйте ж і Ви, Пластове Товариство, водними просторами, далеко від рідних берегів Чорного моря та плекайте в собі СИЛУ, КРАСУ, ОБЕРЕЖНІСТЬ і БИСТРОТУ — прикмети, які Ви перебрали в чорноморського орла СКОБ-а. Будьте горди нащадками Ваших прадідів Чорноморців!

У день Українського Моря вітаю всі пластові курені з їхнім ювілеєм та шлю привіт усім морським пластункам і пластунам.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Василь Пилишенко
старший лейтенант
Чорноморської Фльоти

УСПІХИ ПЛАСТУНІВ-ЧОРНОМОРЦІВ

Мабуть багато хто з Вас, пластового товариства, знає маляра-графіка пл. сен. Володимира Пилишенка з Рочестеру, США. Як пластун-Чорноморець, він не раз бував на таборах «Нового Соколу», «Бобрівки» і «Вовчої Тропи». Кожний морський пластун і учасник морських вишкільних таборів знайомий з ним, бо він великий ентузіаст морського пластування.

Автопортрет нашого друга пл. сен. Волод. Пилишенка

Професор Володимир Пилишенко (між пластунами частіше знаний як МІРКО), народився в Україні, на Волині 1934 р. Його батько, старшина Чорноморської Фльоти, Василь Пилишенко, був членом Української Центральної Ради в Києві за часів Української Народньої Республіки.

Зразки праць друга Пилишенка

Леноліоріз — Зелені свята

13-тирічним юнаком посилали його вивчати гуцульську різьбу і українське народне мистецтво. Переїхавши до США 1950 р., він скінчив середню освіту і вступив на вищі студії вивчати образотворче мистецтво.

Після скінчення студій, здобувши ступінь магістра з мистецтва, молодий маляр почав брати участь у виставках. Незабаром він здобув признання критиків і преси, вигравши декілька перших нагород за свої картини.

Як маляр-графік Володимир Пилишенко зараховується до консервативних модерністів з нахилом до експресіонізму. Його твори в більшості мають жорсткий характер, викривлені форми та яскраво-крикливі кольори. У графіці мистець шукає простого щирого вислову буденного життя.

У мистецьких колах американці знають проф. Пилишенка так само як і пластуни, як «МІРКА». Він навчає малярства і графіки в «Нью-Йорк Стейт Юніверситі — Коледж ет Бракпорт».

ПЕРЕДПЛАТНИКИ У США!

Поштовий уряд подав до відома, що на майбутнє не буде доручувати поштових посилок, якщо на адресах нема т. зв. «Зіп Код». Просимо наших передплатників звернути увагу на «Зіп Код», який ми подали на наліпці при адресі. Якщо він не є вірний, просимо негайно карточкою повідомити нас про це, як теж подати нам правдивий «Зіп Код».

Народжена в Галичині **Оксана Смішкевич-Кузьмак** покінчила школи у США. Одержала ступінь Б.С. із хемії у Коледж оф Ст. Елизабет і ступінь М.С. з бібліотекарства у Ратгерс Університеті. Працює як головний бібліотекар наукової бібліотеки фірми Брістоль-Маєрс Продактс у Гілсайд, Н. Дж.

Від 1957 р. займалася виховною пластовою працею (зв'язкова, кошова, станичний писар) і є заступницею діловода морських пластунок.

У 1959 р. Діді Бутенко, Ніза Коцик і Оксана заснували курінь «Чорноморські Хвилі», якого першою курінною була Оксана.

Від осени 1962 р. до 1965 р. Оксана працювала для Американського Уряду — «Інформейшен ейдженсі», як службовець у закордонній службі «Ю.С.» Ця праця була в рамках культурного обміну між США і Советським Союзом. Оксана працювала на виставках, які показувалися у Києві, Москві і Ленінграді. Крім того вона відвідала в Україні — Канів і могилу Т. Шевченка, Львів, Ужгород, Мукачєво і Каппати, Крим і Одесу. Була також на Кавказі, у Грузії, Естонії і т. д.

З великим захопленням оповідає про Україну і наш нарід. Часто зі своєї подорожі показує знімки. Після закінчення праці там, Оксана звіділа багато країн Європи і частину Африки та Азії.

● Усі справи подорожів автобусами, поїздами, літаками та кораблями, зокрема продаж подорожних квитків ● спровадження рідні та оформлення потрібних документів — поагодить

ШВИДКО І ЗАДОВІЛЬНО

Українське Подорожнє Бюро

ASTRO
Travel Service

Власник:

ТЕОДОСІЯ ВОЛОШИН

2198 Bloor St. W., Toronto 9, Ont.

(Напроти Пластового Дому)

Числа телефонів:

766-1118

766-1119

ЧОРНОМОРЦІ

25 КУРІНЬ УСП «ЧОРНОМОРЦІ»

1927-1967

Почалося тоді, коли у повоєнній Німеччині гурт старших пластунів відкрив кілька старих воєнних човнів. Тут відкрилися перед ними обрії нових пригод, небудених, пригод морякування. Вони спустили знайдені човни на води німецьких озер. Із підтримкою і порадами старих «Чорноморців», пл. сеньйора Богдана Ганушевського зокрема, вони задумали відновити у Пласті ділянку морського пластування. У травні 1947 р. в Міттенвальді, в Західній Німеччині, ці пластуни створили самостійний старшопластунський гурток «Чорноморці».

Такий був початок «Чорноморців», сьогодні 25-го куреня старших пластунів. У травні 1967 р. сповниться двадцять років від заснування цього славного куреня, закінчиться друге десятиріччя його праці в Пласті.

Кому ж із пластунів не відомі «Чорноморці»? Де ж не помітні вони у їхніх білих беретках? Коли ж не звертають уваги їх завжди бадьорий настрій, їхня пригодницька вдача? А хто бував на їхніх морських таборах, той ділив з ними всю романтику і пригоди морського пластування.

25-ий курінь УСП-ів «Чорноморці» розвивав морське пластування як окрему ділянку великої пластової гри, віддаючи йому найбільше своїх зусиль. Він відродив традицію первісних «Чорноморців», 10-го куреня, що в 1920-их роках в Україні дав початок морському пластуванню. Праця 10-го куреня перервалася у бурі другої світової війни, наслідком якої Пласт опинився поза українськими землями. На озерах Німеччини постали під проводом старого і нового вже покоління «Чорноморців» нові морські табори. При тих таборах новостворений гурток зріс у силу, придбав багато водного виряду і поставив напрямні для дальшого розвитку морського пластування.

Мандрівкою за океан у 1950-их роках «Чорноморці» знайшли себе у США і в Канаді. Їхній гурток тут у 1952 р. виріс у курінь, прийняв порядкове число 25. Від того ж року 25-ий курінь уряджує майже річно морські табори і вишкільні курси. За двадцять років куреня, таких таборів і курсів відбулося п'ятнадцять. У Німеччині, по «Великих Озерах» США і Канади і на водах сходу США. Розвинувся цілий ряд правил і звичаїв питомих морським таборах. Командант табору, наприклад, звався «капітаном»,

а зайняття ведеться за морським годинником, якого вахтовий (стійковий) видзвонював на гонгу. Табори ці стають кожного року кращими, кожного року приєднують нових морських пластунів із старшого юнацтва.

З поширенням морського пластування по-стали для нагляду над цією ділянкою окремі діловоди морського пластування при пластових старшинах, якими завжди проводили «Чорноморці». Чимало «Чорноморців» увійшло в головний пластовий провід і до крайових проводів Пласту.

Роки залишили 25-ому куреневі багату курінну традицію обрядів та пісень, сповнену морською романтикою і пластовою життєрадістю. Патрон куреня — Св. Николай, давній опікун матросів. Шапка «Чорноморців» до однострою — біла моряцька беретка.

Нові покоління членів приносили в курінь усе нові вітри. Нещодавно набрали «Чорноморці» більшого розмаху в спорті. У змаганнях плавання, відбиванки і легкоатлетики здобувають високі місця, ставлять рекорди. Під проводом «Чорноморців» відбувся у 1964 р. перший пластовий літунський табір.

Але в основі 25-ий курінь залишився морським куренем. Його члени вивчають усі штуки і науки мореплавства і морезнавства. У своїх таборах і в улаштованих ним святах Українського моря «Чорноморці» вказують завжди на історичний зв'язок українського народу з Чорним морем і на вагу мореплавства і морських традицій для державної нації.

У 1963 р. уряд Української Народньої Республіки в екзилі висловив признання 25-му куреневі, надаючи йому велику честь. У його руки був переданий дозвіл вивішувати на пластових суднах прапор Української Державної Фльоти.

І у «Чорноморців» по двадцяти роках збереглися їх веселий, життєрадісний дух та їхній гін до нових, невиконаних пригод, до незміряних вод. З ними плывуть вони у чергове двадцятиріччя пластової праці.

Многих ім літ!

СПОМИН ПРО РОМАНА ШУХЕВИЧА

Мирон Ганушевський, Якiр Ч-ць

Бабахнув рушничний постріл і рокiтливим гомоном покотився проваллям карпатських гір, загуготів протяжною луною, що декілька разів повторяла його, усе слабше і тихше, немов провалюючись у скелясті нетрі... Запугукали налякані сови, а високо на дереві вереснула дико сойка... Потім усе притихло, принишкло і немов замерло, стривожене... Протягло дрижучим холодом відходячої ночі і колихнулись шелестливо столітні смереки... Десь пройшла смерть...

Ст. пл. Роман Шухевич (8-ий зліва, з підпертою рукою) у колі своїх друзів-старших пластунів, членів 10 куреня УСП-ів "Чорноморці" у Львові, в 1929 р.

Шух прокинувся і рвучко сів. До його свідомості дійшла думка швидко і чітко. Це був постріл «равбшіцера» на оленя, красуня гір...

Меркли зорі, а на сході небо рожевіло і пастелеві м'які барви світанку малювали таємничі скелі БУБНИЩА, де таборував Шухів гурток «ТУРИ»... Йому вже не спалося. Заклав руки під голову і дивився перед себе. На другому боці галявини маячила між струнками смереками височенна скеля, немов булава велетня, а на верху, на залізному дрючку — рештки жовто-чорного австрійського прапора, що його висадили в часі першої світової війни альпіністи-тирольці. Хоч різні прапори маяли над українськими землями, нікому не вдалося зняти зі скелі австрійського. І стріляли на нього, а він, подіравлений кулями, тріпотів на вітрі, немов на глум... Сонце сходило і ліс оживав. Сотні пташок виспівували ранішню молитву, і Шух посміхнувся...

— А я його стягну! Сказав твердо.

Устав тихо, перейшов поляну і обійшов скелю довкруги кілька разів. Дбайливо оглянув кожну тріщину, кожну розколину, кожний виступ-поріжок. З одного боку постояв довше. В думках «рисував дорогу», вибирав місця, де може стати, де вхопитись рукою, забити кілок чи замочувати ливу при спинанні вгору.

Ще перед молитвою і звітом поговорив із провідником гуртка. Той попереджав.

— Романо, один невдалий рух і ...певна смерть!

— Тимбільше я зважусь! Так мало «чогось певного» у теперішніх часах...

І обидва широко сміялись...

— Але одному буде незручно. Хочу просити Славка Карпевича до асиста.

— Дуже добре! «Пурець» є сильний і ...твердий хлопець.

Як каміння просохло від уранішньої роси, і сонце підвелось понад верхів'я смерек, Роман із Славком були вже на половині скелі. Підлаз був дуже важкий, але дали раду без більших перешкод, що чекали на сміливців вище.

Стояли обидва притулені до стіни скелі на поріжку не ширшим за долоню. Роман висунув праву руку понад себе і намацував якусь щілину, щоб зачепитись і лізти вгору. Пальці ізсогоувалися, шкіра на пучках протерта пекла вогнем. Він бачив щілину-поріжок, але високо, яких шість стіп над головою.

— Славку, стань ближче до мене, мушу хіба вилізти тобі на плечі...

«Пурецові» уста розкрились в усмішці білими здоровими зубами, а приємний баритоновий голос вимовив тільки одне слово:

— Ромааане!

Головний командир УПА
генерал-хорунжий

Роман Шухевич - Тарас Чупринка
Погруддя виконав Михайло Черешньовський

Але в ньому звучало схвалення, заохота і пересторога.

— Славку, відчепи від себе лину. Як щоб я падав, то й так мене не вдержиш!

— Ні, Романе. Ти не впадеш, але як так мало б статися, то будемо разом!

Тоді присунувся обережно до Шуха... Усім, що стояли внизу і слідували за кожним рухом друзів, билися серця дзвінко від напруження, не менше, як тим двом на скелі...

— Хлопці, шкода труду... Там і муха не сяде...! Вихопилось одному, але замовк. Туди угору його голос не дійшов... А важилося «бути чи не бути»... Роман оперся міцно лівою ногою об скельний виступ, поклав праву на піднесене коліно Славка. Потім смикнув Славкому чуприни і оперся рукою. Перекинув тягар на праву ногу, опираючи її на рам'я Славка, що з напруженою підніс його вгору. Ліва нога Романа дійшла до правої, перебрала тягар тіла і Роман за хвилину стояв на плечі Славка. Випростувався на весь ріст і простягнув обидві руки до поріжка... Та його не було... Він виднівся чітко яких десять інчів вище... Здавалося, що Славко не витримає, утратить рівновагу... Минали секунди, що видавалися вічністю, а вони обидва стояли у безрадісному безрусі... Тоді Роман майже пошепки відізвався.

— Пурцю, чи ти не міг би ще трохи підтягнути? Шкода, що стільки репеток з'їдаєш... Ти — закороткий. Стань на пальці...

— Та я стою! Вище не можу...

— Славку, я хіба підскачу... Уважай! Боже допоможи...

Одним сміливим пружним стрибком підбився і вхопився одною рукою скалупини, трохи підтягнувся, зловився другою і повис... Ноги майже дотикали Славкової голови. Від поштовху Славко втратив рівновагу, крикнув і видалось йому, що паде... Налякався, що потягне линувою Романа в долину і пожалував, що не відчіпився... Про себе не думав. Він знав, що тут, між життям і смертю, має допомогти другові... Інстинктивно підніс обі руки вгору і вхопився Романових ніг. Ще секунда у безрусі — і прийшло відпруження. Роман підтягнувся, закинув ногу на поріжок і поволі з трудом став на нього обома ногами. Тоді підтягнув линувою Славка до себе. Щасливо сміялись, а в долині вихопилось могутнє «Слава!» і полетіли гранатові беретки вгору...

Роман і Славко стояли побіч один одного, оперті плечима об скелю. Тримались за руки, і виглядало, що це не живі люди, а дві постаті, викуті в камені-пам'ятнику, що його покладено могутньою рукою у пам'ять відчайдушного зриву до чину, вияви сили духа і волі, у пам'ять прямування до висот і самопосвяти: у дружній співпраці — здобути намічену ціль...

По добрій годині обидва друзі здобули скелю. Як сонце схиялося до заходу, — озолотило синьо-жовтий прапор, що гордо маяв на залізному дрючку.

Автор невідомий

(подав 1-ий лейтенант Василь Пилишенко)

НАД ЧОРНИМ МОРЕМ ЗАМАЯЛИ ПРАПОРІ!

Виходь на поклад! Струнко стань! —
Приймає фльота рапорт.
Напнулися. Крикнув капітан
«Підняти вгору Український Прапор!»

Рвонулися у ранню синь
На кораблях бандери,
У чорноморську далечинь
Мов крила розпростерлись.

Струснулись крейсери,
Пройшли дредновти, торпедовці,
Гармати гирла піднесли,
Мов ікли ті, — залізні, вовчі.

Прорвала сальва небеса,
Кругом заграло море,
Зірвавсь бурун, устав,
Досяг по обрій неозорний.

І там заграв, заклекотів,
Поплив немов нестямний, —
Гнав моря звільненого спів
Далекими світами.

А де морська глибінь
Сховала велич Слави,
Сьогодні вгору здійнялись
Прапори синьо-золотаві!

Яка краса! Велична мить
Нікому вже не служим!
У небо сальвами гримить
Народу голос дужий!

ПЛАСТУНКИ ПЕРЕКЛАДАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ТВОРИ

Минулого літа учасниці табору пластунок «СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ» пробували своїх сил у перекладах з української мови на англійську. Це був перший крок до їхньої участі у «Конкурсі перекладів», що є при СФУЖО як фундація д-р Софії Парфанович.

На таборі пластунки перекладали частину оповідання Катерини Штуль «Зустріч». Деякі їхні праці є дуже добре виконані. Тут подаємо висліди перекладів, оцінені групою під проводом ст. пл. Оксани Драган.

Перше місце: Богданна Волянська, 18 років;

Друге місце: Тетяна Герич, 16 років;

Третє місце: Лідія Волянська, 16 років.

Вони всі є кандидатками на нагороду в сумі 50 дол., яку одержить та, яка найкраще перекладе ціле оповідання.

БОГДАННА ВОЛЯНСЬКА нещодавно перейшла до старшого пластуництва і кандидує до куреня «Перші Стежі». У народній школі та гімназії вона завжди була визначною ученицею, і обидві ці школи закінчила як перша учениця. Вона почала студіювати хемію на Фордгемському університеті, куди здобула три стипендії. Змалку вона мала велике замилювання в музиці (батько лікар, та аматор композитор і диригент, мати — співачка).

Богданка часто виступала зі співом або грою на фортепіяні, гітарі чи бандурі сама, або із сестрою Лілсею. Її любов до музики (головно опери) перемогла, і вона тепер студіює музикологію в Нью-Йорку.

ТЕТЯНА ГЕРИЧ — тепер кінчає 12-ту класу в Оттаві, Канада, і рівночасно бере частину і 13-ої класи. Улюблені її предмети — це хемія, біологія та англійська мова. Вона в школі належить до дискусійного та мистецького клубів і шкільної ради. Вона також цікавиться легкою атлетикою та лещатами.

Крім того в неї великі здібності в ділянці малювання, яку вивчає вже 6 років, а також і в музиці (її мати — це Христя Колесса — челистка) — вона кінчає 10 класу консерваторії гри на фортепіяні.

Тетяна таборує і пластує вже 10 років; відбула вже обидва табори «Стежки Культури».

ЛІДІЯ ВОЛЯНСЬКА — також із Канади, як і Тетяна Герич. Вона цього року кінчає гімназію, де вже три роки є увесь час визначною ученицею. Найбільше Ліді цікавлять мови та математика, як і також музика та малювання. Вона хоче почати студії англійської мови у наступному році. В Ліді є непересячний письменницький талант, який також виявився у її способі перекладу.

Ліда раніше належала до СУМ-у, а нещодавно перейшла до Пласту. «ЮНАК» є у неї дуже бажаним гостем.

Бажаємо молодим пластункам успіхів у дальших перекладах, які нам дуже потрібні!

Оце подаємо уривок твору «Зустріч», який вони перекладали.

Лариса Залеська-Онишкевич

Катерина Штуль

ЗУСТРІЧ

(уривок)

Попередній зміст: Молода українка Квітка, студентка медицини в Парижі, випадково зустріла на пляжі Ніка. Нік приїхав щойно з України до Парижу, він танцюрист та нова зірка нагородженого фільму на фестивалі. Після коротеньких зустрічей Нік закохався в Квітку.

— Лишайтеся, прошепотіла благально Квітка.

— Я вже другу ніч думаю й передумую. Ні, не думайте, що це тому, що я там щось, ні. Кіно мене не притягає, не зважаючи на мій нововідкритий талант. Я справді люблю танок, я ним тільки й живу. Щойно танцюючи — стаю повною людиною. А так, як бачили, в житті назагал я мовчу. У мене старенька мама на селі, я їй тільки один лишився. Але вона б мені вибачила, а ось у Сашка жінка та двоє малих дітей, а він же за мене поручався. Я йому цього не можу зробити.

Музика увалась і вони мовчки стояли, обійнявшись.

З-під спущених вій безсило покотились сльози, лишаючи мокрі сліди на щічках Квітки, та

падали до порожньої чашки від кави. Схаменувшись від солоного смаку на устах та збентежено потягнула давно вигаслу папіроску.

Ну й що далі? Ще перед ними зустріч у Парижі, а потім?

Погідний ранок ліниво вкрадався через за-слонене вікно та наповнював кімнату.

Ах, уже доходить сьома, а я ще не готова! Треба хутенько за себе взятись. Яку суконку вибрати? Може цю, блакитну, ні, — вона надто декольтована. Хіба цю, темно-сіру, вона може закромна, але всі кажуть, що вона підкреслює її рожеву шкіру та контрастує з її білявим волоссям. І без усяких прикрас, хіба пришпилити до пояса цю червону троянду.

— Ну, не зле, не зле, — говорила Квітка до своєї радісної відбитки, що весело всміхалася їй у дзеркалі.

Раптом усміхнене личко посумніло. Вони сьогодні вранці покидають Париж, і це їхні останні години разом. Але про це краще не думати, це треба відкласти напотім, — а тепер вона хоче привітати його радісно так, ніби перед ними ще все спільне життя.

Яка ж вона романтична в цьому паризькому світі! Медичне вияснення любови, як хемії гормонів, не відповідає їй. Недарма на факультеті її товариші, для яких уся любов зводиться до фізичного акту, називають її «девяткою». Для неї любов — це передовсім ніжність, розуміння, довір'я, а також пошана її дівочости. І вона це все так несподівано знайшла, щоб відразу й загубити та лишитись ізнов самою.

Хтось тихо постукав у двері. Здригнувшись, навіть не почувла його кроків. Відчинила двері. Нік опалений, у вишиваній сорочці із квітами та масою пакуночків, щасливо всміхався до неї.

— Доброго ранку, Квітко! Прошу, це квіти Вам, а це всякі офіційні подаруночки, з яких я ограбував Сашка. Ні, не бійтесь, пропаганду я йому залишив, він і так досить нею обтовк вам вуха. Тут київський коник, а тут вірші Сосюри,

якого я так люблю. Це моя особиста збірка з авторською дедикацією. А це Кобзар та фото з Києва, сірники, папіроси, навіть пляшка української горілки, кілька платівок, ну й, звичайно, коробка «першого сорту» шоколядок, — пояснював Нік, складаючи свої дари на столі.

— О, яка гарна кімната у вас! Як гарно улаштована! І де в мене такі буржуазні залишки взялися? Я справді перечулений на пункті краси. От хочби й ваші суконки — я так подивляю ваше вміння вибиратися... Але досить того... Маємо ще трохи часу, Квітко, ходім над Сену. Погажіть мені трохи Париж, такий, як ви любите.

Квітка хутенько накинула плащик на себе. Почали сходити. Вулиці ще були порожні. Дійшли до Лювру та збігли на набережну.

— Дивіться, Нік, оце власне той Париж, який я так люблю. Наліво — Славна Нотр Дам, навпроти — королівська палата, а направо, там далеко, — вежа Айфля та безліч мостів, що гребенем переплітають коси Сени. І це все залите сіро-сріблястим світлом. Чи не гарно?

Присіли на камені, обнявшись як усі закохані пари Парижу та дивились у сіру воду Сени, що мрійно котилась перед ними.

Було ще порожньо. Тільки коло поблизького мосту ранній аматор риболовлі розмотував свою вудку та заспаний «кльошар» ліниво волочився, цупко тримаючи в руках пляшку червоного вина. За спиною, за стіною темно-зелених плятанів, зростав гамір вулиці, яка щойно будилася з короткого сну. Нік востаннє цілував руки Квітки, бо час не хотів стати та десь немилосердно вибивав годину.

(Закінчення на стор. 27)

1

2

3

Сьогодні в числі морського пластування ми, очевидно, замандрували над море — над наше, українське, Чорне море. Ціла історія нашої землі пов'язана із Чорним морем: на його берегах у сивій давнині були розташовані старовинні скитські, грецькі, босфорські міста, по хвилях його плвли княжі кораблі на Візантію, а пізніше — прудкі козацькі чайки походами на турків і татар. Через Чорне море прийшло до нас християнство, письмо, візантійська культура. Але і в новіших часах Чорне море відіграло важливу роль в українській визвольній боротьбі.

Яке ж воно, оте Чорне море? Як виглядає воно сьогодні?

1. Ось Вам вікно на Чорне море... безкрас, синє, казкове... А над ним — голубе небо і щедre сонце. Оце — море краси і тепла, море слави.

2. По Чорному морю плвуть кораблі... Одеса — це найбільша українська пристань, одна з найбільших пристаней у світі. Тут причалюють вантажні і пасажирські кораблі з найдальших сторін землі. Іде жвава торгівля.

3. Бурхливі хвилі вдарають об скелясте побережжя. Самітня світляна вежа показує шлях у затишну пристань...

4

ВІЙ КРАЙ

4. Ось усядемо на швидкий екскурсійний корабель та оглянемо мальовничі береги моря. Минаємо південний берег Криму. Із височинних скель дивляться на нас башти старовинних замків...

5. Цими водами пливли колись запорожці на Кафу — визволяти братів із турецької неволі. Тут велись колись славні бої за волю нашого народу...

6. Алеж Чорне море — це не лише великий музей археології та історії. Це також — і пісок, і вода, і сонце, і краса, і відпочинок для половини Європи. Це — Рів'єра Сходу. Це прекрасне літнисьце, гарніше за Ніццу, за Акапулько, за Багаму, за Фльориду...

7. Чи це мальовничий Крим, чи побережжя Північного Кавказу, чи біля Одеси — всюди теплі, лагідні пляжі, всюди хрестальна вода, всюди Чорне море приваблює Вас...

8. Коло Миколаєва перегони вітрильників... Відважні українські моряки і сьогодні пускаються не хвилі нашого моря... Це ж бо нащадки воїнів, дружинників, козаків!

8

7

5

6

ЛО-СМ

РОДИ СУДЕН

З поняттям морського пластування тісно пов'язана плавба, без якої немає морського пластування.

Плавба ділиться на плавбу суднами по морі і плавбу по ріках та озерах. Під морем розуміємо всі океани та моря, що з ними сполучені морські протоки, затоки та канали, що лучать моря між собою та по яких можуть ходити морські судна.

Плавба може бути: прибережна, мала, середня і велика. Ці роди плавби стосуються до суден від найменших до найбільших, трансокеанських.

ВІТРИЛЬНИЙ ЧОВЕН

Плавба по озерах та ріках — це плавба невеликими суднами, з каяка чи канойки починаючи, і через менші вітрильні судна і малого тонажу пароплави на більших, залежно від величини й глибини озер, кінчаючи. Це т. зв. мала плавба.

Проте, часто буває таке, що на морських шляхах великої плавби уживають теж малих суден, що, як правило, служать тільки прибережній плавбі для рибальства чи спорту.

Мандрівництво на малих суднах безпечне тільки морськими каналами і, можливо, тісними протоками в добру, лагідну погоду.

Беручи на увагу погінну силу суден, ділимо їх на такі групи:

- а) судна на весла,
- б) вітрильні судна,
- в) пароплави (погін парю)
- г) моторові судна (мотор на ропу, електричний тощо).

Деякі моторові та вітрильні судна мають подвійну погінну силу: мотор і вітрила. Одна з тих сил — головна, друга — допоміжна. Це для того, щоб їзду зробити швидкою та певнішою.

Уживають такого способу на рибальських і спортових суднах.

Яхти поділяються на три групи: парові яхти з допоміжними вітрилами або без них; вітрильні яхти з допоміжним мотором або без нього.

Якщо мова про призначення і мету суден, то поділяються вони на: торговельні, рибальські, воєнні судна, судна окремого призначення, спортові судна (розвагові) і пластові.

Торговельні судна служать до перевозу краму (товарів). Ними відбувається імпорт та експорт товарів. Вони є більшого і меншого типу. Рибальські судна служать до ловлі риб (оселедці, кити). Воєнні кораблі, що служать для охорони побережжя, до боевих дій на повному морі або до спеціальних цілей, поділяються на: бойові — лінійні кораблі, важкі кружляки, легкі кружляки, літаконосці, торпедні човни, підводні човни, швидкі вістові човни, мінові загородильники і виловлювачі мін, кораблі окремого призначення, супровідні кораблі тощо.

Під час війни ці всі кораблі мусять пливти під своїм воєнним морським прапором, їх залог мусять належати до війська і носити відповідні військові однострої.

ВІТРИЛЬНА ШЛЮПА

Судна окремого призначення, що їх побудова застосована до окремих цілей, виконують окремі завдання: вишкільні, кабельоклади, льодолами, поміри глибини, митні, експедиційні.

Спортові судна, здебільша яхти, служать для водного спорту. Відповідно до родів спорту це можуть бути: перегонові човни, т. зв. ре-

готові на 1 - 8 пар весел із стерновим: прогулянкові човни, як от канойки, каяки, туристичні човни тощо.

Отож є теж і яхти: перегонові або туристичні.

У морському пластуванні користуються суднами різного типу — з каяка та канойки почи-

наючи і, через човни різного типу, аж до вітрильників і моторових суден та пароплавів.

Усі судна спортові та прогулянкові діляться на класи: національну та міжнародню. Класи визначаємо за величиною поверхні полотнищ вітрила або за довжиною лінії занурення судна.

(За poradником і інформатором морських пластунів)

1. МАТЕМАТИЧНА ЗАГАДКА

Міський урядовець, збираючи статистичні дані про вік дітей, в одній хаті дістав такі інформації:

Урядовець: «Прошу пані, скільки Ви маєте дітей і в якому віці?»

Пані: «Я маю трое дітей, а сума їх років дорівнює 13».

Урядовець: «Це, на жаль, не є достаточні інформації. Чи можна мати більше даних?»

Пані: «Так — коли помножите їхні роки, то одержите число дому».

Урядовець глянув на число дому, подумав і сказав — «Дякую, але цього ще не вистачає».

Пані: «Наймолодша дитина є у бабуні».

Урядовець: «О, цього вповні вистачає, дуже дякую».

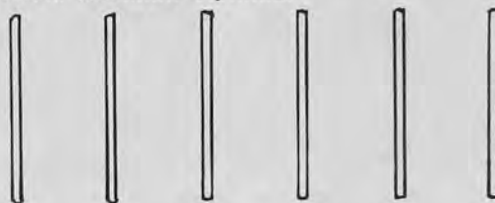
Скільки років мають діти?

Всі роки є повні, немає пів року.

Під час розгадування довідаєтеся число дому.

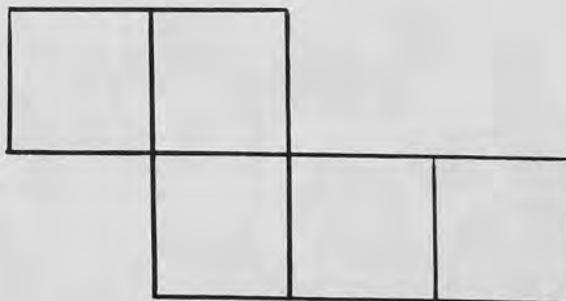
2. ТРИКУТНИКИ ІЗ СІРНИКІВ

Маєш шість сірників, уклади їх так, щоб дістали чотири трикутники. Бік трикутника має рівнятися довжині сірника.

3. ІЗ П'ЯТЬОХ ЧОТИРИ ЧОТИРОКУТНИКИ

Перестав два боки, зживаючи їх у будові так, щоб вийшло чотири чотирикутники, сполучені один з одним.

Перший морський курінь старших пластунок

Цього року минає десята річниця заснування клітини, яка згодом перетворилася у курінь старших пластунок «Чорноморські Хвилі». Вже від часу, коли в 1960 р. курінь був potwierдженим та одержав порядкове число 16, «Хвильки» завзято взялися за поширення морської ділянки серед пластунок.

Вишкільний водний курс пластунок на Діброві, біля Дітройту, в 1960 р.

Беручи на увагу примівку «не тратьте, куме, сили — спускайтеся на дно», члени куреня почали ґрунтовно таки «від самого дна» ставити підстави для ведення морської ділянки. Хоча

Учасниці водного таборування пластунок біля Савт Лейк, Н. Й., США, що відбувся під проводом куреня УСП-ок «Чорноморські Хвилі».

«Хвильки» багато скористали із досвіду та матеріалів морських пластунів — Чорноморців, та все ж таки із сторони пластунок, ділянка морського пластування виглядає трохи інакше.

Тому, що в Українському Пласті серед пластунок морська ділянка розвивалася, але представляла себе багато слабше, ніж серед пластунів, «Чорноморські Хвилі» взяли собі за мету «дігнати хлопців» та поставити водну ділянку на широке пластове море. Перш за все вони почали вишколювати себе в морському ділі. Деякі стали інструкторами водного рятівництва американського Червоного Хреста. Для пластового юнацтва та старшого пластуництва підготували та провели ряд морських таборів та курсів.

Курінь «Чорноморські Хвилі» спричинився до того, що крайова комендантка пластунок США

Учасниці водного табору пластунок біля Озера Плезант у 1966 р. з нагоди відвідин у їх таборі губернатора стейту Нью-Йорк — Рокефелера (по середині).

Готові до вправ під час водного табору біля Савт Лейк, США.

Водний табір пластунок біля Трикутного Озера в 1964 р.

призначила — перший раз в історії Пласту — крайову діловодку морських пластунок. Розуміється, що першою діловодкою морських пластунок стала «Хвилька». Далі курінь співпрацює із морською діловодкою при проведенні спільно із «Чорноморцями» курсів кадри морських провідниць.

Учасники водних таборів пластунів і пластунок біля Трикутного Озера, Н. Й., США, в околиці пластового табору "Бобрівка", в 1963 р.

Більшість членів куреня є активно зайняті як виховниці, зв'язкові та кошові. Для внутрішнього зв'язку курінний провід видає неперіодичний журнал «Агой». У 1967 р. курінь начислює понад 30 членів, що майже всі мешкають у США.

ТАЄМНИЦІ ПРИРОДИ

Йонтек, Ч-ць

ЗАГАДКИ НА МОРЮ

Уночі 30 червня 1947 р. прибережний пароплав «Лендовері Кесл» плів на південь уздовж побережжя Кенії у східній Африці. Ніч, як записано в корабельній книзі, була зоряна, але місяця не було видно, коли трапився цей інцидент.

Один пасажир, проходжуючися по чердаку, зауважив на небі незвичайну чорну пляму, яка закривала частину зір. Здавалося, що ця пляма знижується і зближається до корабля. Корабельний старшина теж побачив її та покликав капітана. Тим часом на чердаку зібралося разом 12 осіб, із того 9 пасажирів, які обсервували той предмет, що зближався. Ніхто не знав, що воно було, — але було воно велитенських розмірів і не мало жадних світел.

Корабельна книга каже далі, що цей незвичайний предмет затримався приблизно 100 стіп понад поверхнею моря і яких півмилі від корабля. Тепер на ньому засвітилося яскраве біле світло, скероване на поверхню води і при відбитому промінні цього рефлектора свідки бачили, що це було величезне судно, в формі великого цигапа — щось, як бальон-«Цепелін». Ніхто, однак, ніколи не бачив такого величезного бальона — двічі довшого від корабля, тобто близько 1000 стіп довжиною. Здавалося, що був він під кермою розумних істот. Не видавав він жадних звуків і виглядав, неначе зроблений із блискучого металю, від якого відбивалося світло рефлектора та навіть сяйво зір.

Це дивне судно лишалося в позиції поблизу корабля кілька хвилин, а потім світло загасло, і цей летючий корабель здійнявся у нічне небо так само швидко й безгучно, як і прилетів. Що це було?

Увечері 12 листопада 1963 р. транспортний корабель аргентинської фльоти «Пунта Меданос» помітив невідомий предмет, який із повітря слідував за кораблем у віддалі приблизно одної милі. Цей предмет був округлої форми, летів із сталою, незмінною швидкістю, без звуку. Не мав він жадного світла.

Коли цей предмет наблизився до корабля, корабельні компаси дико закружляли й стали непридатними для навігаційних цілей. Як тільки предмет віддалився, компаси знов вернулися до нормального стану. Комендант фльоти негайно передав детальний звіт радієм до головнокомандування.

(Закінчення на стор. 21)

Початки зорганізованого морського пластування тісно пов'язані з діяльністю 10-го Куреня Уладу Українських Старших Пластунів «Чорноморці», що заснувався у Львові в 1927 р., а який у 1945 роках, перереєстровано на 10-ий Курінь Українського Пластового Сеньйорату. Морське пластування започатковано у висліді пошукувань ширших обривів для виявів патріотичного самовиховання пластової молоді та для творення нових засобів і змісту самовиховної праці старшого юнацтва.

Широкое і спокійне плесо Дністра біля Монастирка, де відбувалися табори морського пластування організовані 10-им Куренем УСП-ів «Чорноморці» в 1928-1930 роках.

Гасло «Чорноморців» — «Чорне море — Українське море!», кинутий українській громаді в 1927-их роках підхоплено в цілій його ширині, зокрема серед студентської молоді та тим відво- йовано Чорне море в ідейній площині для української нації.

«Навігаре нецессе ест — вівере нон!» — своєю динамікою та ідейним змістом захопило

З ІСТОРІЇ ПЛАСТУ

У СОРОКРІЧЧЯ ПОЧАТКІВ МОРСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

широкі кола старшого юнацтва та заохотило його приймати на себе трудніші завдання у своїй самовиховній праці. Морське пластування, ділянка праці в тому часі зовсім нова, вимагало пластових провідників із чіткою візією майбутнього і молоді, охочої вирушати човнами на широкі плеса вод, щоб змагатися із стихіями природи.

«Чорноморці», члени проводу табору морського пластування в Монастирку над Дністром (1928 р.) на відправі в шатрі коменданта. Від ліва сидять: ст. пл-ни Левко Долинський і Яро Гладкий, комендант табору, скавт-мастер Юліян Каменецький, та ст. пл-ни Осип Рудакевич, (—), Сергій Костецький та Степан Гела. Усі пластуні — це члени 10-го Куреня УСП-ів «Чорноморці».

«Чорноморці» — члени проводу й булавни табору морського пластування в Монастирку над Дністром в 1929 році.

У першому періоді своєї діяльності в 1927-1930 рр. Курінь «Чорноморці» проломив перші льоди перешкод для тієї ділянки праці і виборів для неї право громадянства не тільки у Пласті, але і в загалу української громади. Це був період посиленого організування і ведення табо-

рів морського пластування, святкування річниць підняття українських державних прапорів на судах воєнної чорноморської флотії в 1918 році та довгодистансові марші куреня на могили героїв під час Зелених Свят.

Вид на шатра таборників у таборі морського пластування в Монастирці в 1928 році. В кожному шатрі таборували три пластуни. Перед початком табору пластуни приїздили на "голу" площу, мусіли побудувати шатра та всі інші влаштування — чи падав дощ, чи була погода.

По забороні Пласту в Західній Україні польською адміністраційною владою в 1930 році, Курінь «Чорноморців» негайно присвятив себе всецільно для праці у підпільному Пласті, підтримуючи його провід, Пластовий Центр, участю в ньому своїх чоловічих провідників. Курінь перейняв на себе завдання розбудовувати існуючі легальні форми, а вміру потреби творити нові форми для гуртування молоді, охочої продовжувати своє самовиховання згідно з пластовою ідеєю, пластовою виховною програмою і методом. Важливішими із цих форм були такі установи: «Вогні», «Плай», «Молода Громада», «Український Спортивний Клуб» ім. сотн. Федя Черника, Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді та Доріст Рідної Школи.

З вибухом 2-ої Світової війни члени куреня

(Закінчення із стор. 19)

дукуючого, який зарядив доходження. Перевірка вказала, що корабельні компаси є в першорядному стані та що неможливо було, щоб вони реагували на присутність підводних човнів чи звичайних літаків. Аргентинські урядовці прийшли до висновку, що компаси перестали бути діяти у висліді присутності невідомого літаючого предмету. Як вияснити цю загадку?

Наостанці, дуже цікава пригода трапилася на катері американської Прибережної Сторожі «Себаго» ранком, 5 листопада 1957 р. Командир Варінг звітував, що на радарі помічено предмет, який кружляв швидко довкруги катера. Час: год. 5:10 ранку. Обсервуючи цей предмет на

включилися у різні вияви боротьби з окупантами. Цю боротьбу вели вони в рамках Пласту, як члени 1-ої Української Дивізії та в рядах Української Повстанської Армії. У цій воєнній добі курінь приніс у жертву велике число своїх чле-

Тодішній Верховний Отаман Пласту — сп. п. Северин Левицький в розмові з таборниками під час перегляду табору морського пластування в Монастирці над Дністром у 1928 р.

нів, що були визначними провідниками в пластовій, загально громадській, військовій і політично революційній ділянках. Згадати б тільки, для відмічення їх славної пам'яті і заслуг, такі імена: Я. Гаврилюк, Д. Грицай, В. Гошко, С. Долинський, Я. Карпевич, В. Кашицький, Р. Кивелюк, Б. Костельник, С. Костецький, Є. Полотнюк, І. Равлик, О. Рудакевич, С. Семенюк, Є. Струк, Б. Хамула, М. Хомин, Р. Т. Шухевич-Чупринка і Ю. Шухевич.

По закінченні 2-ої Світової війни члени куреня включилися в організацію Пласту в нових формах та на нових теренах поселення, переймаючи провідні і відповідальні завдання так в осередних пластових керівних установах, як і в місцевих пластових осередках.

З бігом часу Курінь прищепив традиції Чорного моря і морське пластування широким колам пластової молоді.

радаровій плівці, зауважено, що він затримався в повітрі, а потім полетів далі з незвичайною швидкістю.

11 хвилин пізніше чотири моряки на чердаку «Себаго» побачили цей предмет голим оком, а були це: лейтенант Данелд Шефер, квартирмейстер Кенет Смит, радіооператор Тома Кирк і хорунжий Вейн Шатлі. Вони описали, що цей предмет був округлої форми, блискучий, та час до часу нагло затримувався в повітрі, а потім летів у зовсім протилежному напрямі, як попередньо. Як відомо, жадний літак не може маневрувати в такий спосіб.

Що це за такі літаючі предмети? Може колись дізнаємося!

18. 1. 1967 р.

ВЕЛИКОДНІЙ ПЕРЕКЛАДАНЕЦЬ

Свого часу писала я Вам про мої приписи з бабусиної кухні з давніх «добрих» часів, коли можна було, не зважаючи на лінію і кальорії, споживати в святочний великодній час цілі гори смачних солодких традиційних печив. Одним саме із таких традиційних у нас солодошів є т. зв. «перекладанець», який і сьогодні буває раз у рік, либонь, чи не на кожному великодньому українському столі.

Вам, молоді мої подруги, цей перекладанець не завжди та не всім смакує саме тому, що він солодкий, важкий так кальорійно, як і до приготування, і находите в ньому овочі чи приправи, які Вам часом чужі та незнані. Але все ж, коли Ви хочете бути в майбутньому добрими господинями та затримувати традицію наших страв, Ви повинні знати, як цей славний перекладанець робити та що до нього приходить.

Хоча в засаді він складається завжди із подібних складників, то все ж різні дома, а то і різні околиці України його приготують із відмінностями так тіста, як і його начинки.

Розуміється, я хочу Вам зрадити припис моєї бабуні, який приготують кожного року на Великдень, а думаю про цей перекладанець вже куди вчасніше, а саме восени та влітку, коли незалежно від американської гарячі та спрощення куховарства заготовляю за давньою «традицією» слоїки варення. Тоді саме варю вишні, які купую завжди, їдучи на табір «Вовча Тропа» у придорожних станках із овочами та городиною (яриною) білі черешні, які можна дістати лише рідко на цій же дорозі до пластового табору, бо вони в Америці зовсім непопулярні, а у вересні замовляю у свого «фермера» зелені помідори, з яких заготовляю також солодке варення — традиційний у бабусиному перекладанці складник.

Ви певне, може, вперше читаете, що Ваша подруга Оля «бавиться» у змеханізованому американському світі такими речами, як заготовлювання варення, і дивуєтеся тому... Але вірте,

я вже не одній із своїх знайомих зробила приємну несподіванку подарунком із такого домашнього варення, і ці вишні чи черешні смакують таки інакше смажені дома, як куплені в склепі. Коли Ви уважно перечитаєте мій припис на перекладанець і спробуєте цього року його зробити, напишіть до мене, а першій із юначок, що зголоситься, перешлю або передам прібку із моїх присмаків до нього.

ПЕРЕКЛАДАНЕЦЬ ДРІЖДЖЕВЕ ТІСТО

Пересіяти до миски добрий фунт (з чубком) звичайної муки і поставити в теплому. Окремо в меншій посудині роздробити пальцями 2 унції свіжих дріжджів (купити у пекаря) і розтерти із ложкою цукру, ложкою муки і 1/2 горнятка теплого (але не гарячого) молока.

Поставити на тепломі місці і чекати, аж поки дріжджі не підростуть, значить, піднесуться вгору. У міжчасі втерти добре (найкраще на електричному «бітері») 7 жовтків із 4 і 1/2 унціями цукру. Як дріжджі виростуть, вляти їх до миски з мукою, додати втерті жовтки і дрібку соли, мішати ложкою, додаючи поволі ще 1/2 горнятка теплого молока.

Коли тісто вже замішане, тоді треба далі вимісити його вже не ложкою, а рукою (не забувайте її перед тим добре вимити, але не пахучим милом). Стопити на кухні цеголку масла (1/2 кубика), але вважати, щоб не прирум'янилося. Вистудити трішки та поволі додавати до тіста, далі пильно «вбиваючи» тісто рукою.

Тісто готове, коли відривається від руки, є гладеньке та при битті творяться на ньому маленькі міхурчики повітря. Тоді прикрити його чистою стирочкою і поставити на тепломі, на краю кухні або на кальорифері, коли він ще гріє. Тепер тісто мусить «рости», аж поки його не буде подвійна кількість, і це триває, звичайно, принайменше годину.

У тому часі треба приготувати всі складники до начинки.

1. Начинка з горіхів: 7 унцій волоських горіхів змолоти на машинці, додати до них 7 унцій м'якого цукру і 2 білки, та добре все вимішати. Коли начинка дуже рідка, додати горіхів, але ніколи самого цукру, бо від нього начинка рідне. Посмакувати чи добре солодка. Можна додати ванілі.

2. Начинка з мигдалю: 7 унцій обраних, висушених і змелених мигдалів вимішати із 7 унціями м'якого цукру та 2 білками. Знов уважати, щоб начинка не була надто рідка, а радше так густа, щоб можна її брати в пальці.

3. Приготувати сухі овочі: а) пократити в тонкі паски пачку дактилів без кісток, (6 унцій), б) пократити таку саму кількість фіг у пасочки, в) вимити у теплій воді і висушити 4 унції родзинок (білих та темних), г) пократити дрібно 4 унції помаранчевої шкірки (купуємо готову приправлену з цукром в слоїку) таку кількість кондінсованого ананасу і т. зв. цитроналю. Ці два останні складники можуть бути, але не мусять, якщо їх не можете в себе готових купити.

4. Приготувати вогкі овочі: а) вилляти на ситко, щоб добре стекли смажені вишні, це саме зробити з білими черешнями і варенням із зелених помідорів. Щоб приготувати все це в один час, треба мати багато вільного посуду (мисочок) і відповідні ситка.

5. Приготувати інші можливі ще до використання складники для начинки як напр. сухі морелі, покрані в пасочки, сухі сливки, покрані в пасочки, сухі покрані бросквині.

Коли Ви вже все це приготували, кухня повна, що немає де обернутися. Однак, треба мати ще місце на велику стільницю, яку слід посипати легко мукою. Приготувати велику бляху (принайменше розміром 9 x 14 інчів), але з високими берегами (на 2 1/2 до 3 інчів) і добре її помастити маслом на споді і на берегах. Легко посипати мукою.

Тісто, що в міжчасі виросло, поділити на 4 частини. Одну дати на стільницю і валком розвалкувати до ширини бляхи. Тоді обережно перенести його туди, розпихаючи пальцями і частинно по боках бляхи. Тепер приходить розкладання начинки. Кладете їх рівними пасками поздовж тіста (паски ширини до 2 пальців) напереміну, відповідно до смаку та барви. Наприклад, посередині начинку з горіхів, побіч неї з однієї сторони вишні, з другої покрані сухі овочі, як дактилі, побіч вишень начинку мигдалеву, побіч дактилів, варення із зелених помідорів, далі родзинки чи що інше, аж усе тісто буде по береги виповнене.

Уважайте, щоб при краю не давати варення, яке хоча викладене завчасу на ситко, має завжди трохи соку і в печенні він розріджується та цукор пригоряє на темну барву до краю бляхи. Коли одна верства готова, знову розкачуйте другу частину тіста і обережно кладете її на бляху, цим разом вже на начинки. Тепер розпочинаєте друге накладання начинки, але треба пам'ятати попереднє чергування, щоб Ви не поклали знову, наприклад, начинки з горіхів на таку в попередній верстві — значить паски начинки треба дати в іншому порядку як попередні. Цю процедуру повторюєте ще раз та вкінці кладете четверту верству тіста. Ось чому це печиво має назву перекладанця?!

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Готове приладжене тісто закриваєте чистою стирочкою і кладете ще раз рости. Як підніметься (це триває знову близько годину) смажете зверху розбитим яйцем, посипаєте грубо-зернистим цукром і посіченим мигдалем, та даєте до нагрітої завчасу печі на 350 ступенів. Пекти 1 годину або 1 годину і 1/4, аж перекладанець матиме золотисту барву.

Вийняти, вистудити частинно і тоді дуже обережно викласти все на стільницю. Тут треба особливої обережності, щоб цей важкий перекладанець не зломився. Коли викинете гарним верхом до споду стільниці, треба ще раз перекинути на правильний бік. Краяти в ширину, найкраще аж чергового дня, як зовсім холодний. Треба краяти гострим ножом та не дуже тонко, так більш-менш на палець.

Подруга Оля

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива

випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ

власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario

Tel.: RO 7-7246

навиділи — але мій батько в Олбані не був і не вмів мені сказати, чи так справді було. Чи можеш мені, Подруго, вияснити, чому до такого дійшло?

Розчарована

Дорога Розчарована!

Я, на жаль, була лише на першій сесії Конгресу, та мусіла від'їхати перед початком Зборів КУПО, але, одержавши листа від Тебе, розпитувала друзів і подруг, які там були, чи справді те, що вчитала Ти у «Слові» під рубрикою «Старше пластунство», відповідало правдивому станові. Усі, однак, заперечили, що ніколи такого моменту не було, щоб «два сеньйори не хотіли разом сидіти поруч у президії», як пише автор цього допису, а президія КУПО працювала в дружній атмосфері під час зборів.

Виглядає, що тут «потягнула» когось типічна журналістична жилка сенсаційності, яку зустрічаємо не раз у щоденній пресі, де подають належно неперевірені факти.. Отже, дивись у торгові числа «Слова», де, гадаю, напевно знайдеш спростування і виправдання редакції за цього «чортика», який міг Тебе і Твоїх молодих друзів чи подруг розчарувати щодо поняття пластової дружби.

Подруга Дада

Дорога Дадо!

Недавно я нехотючи розповів дома, що ми не раз, ідучи із сходин з хлопцями, заходимо до телефонічних будок і пробуємо, чи не випаде з автомату 10 центів. На мене накинuliся батьки, що це крадіж і такого не можна робити, навіть для «спорту». Чи дійсно таку собі звичайну забаву треба так осуджувати?

Мирон

Дорогий Мироне!

Я не думаю, що це «звичайна забава», а просто забава негідна українського хлопця, та ще і пластуна. Вона добра для волоцюг чи т. зв. «бомів», що шукають усіма способами, як здобути гріш на келишок алкоголю.

Подруга Дада

Друг до друга в таборі під час попудневого відпочинку: Юрку! Пошта повернула твого листа, бо ти забув при адресі дописати свій "Зіп-код"!

Дорога Подруго Дадо!

Чи Ти бачила фільм п. н. «Синій Макс»? Його закінчення було причиною великої дискусії між мною і моїм батьком. Я був би поставив цього генерала під суд за те, що він вислав героя ще раз летіти, знаючи, що він згине, тільки щоб рятувати в цей спосіб честь армії. Як же ж можна свідомо таке робити тільки для «збереження лиця»? Але мій батько казав, що так повинно бути і що так завжди було. А що Ти на це?

Славко

Дорогий Славку!

Бачиш, у цій різниці поглядів на цей фільм найкраще пізнати різницю думання та підходу до життя двох поколінь із двох світів. Ви, виховані вже в американському світі, зовсім як самозрозуміле ставите добро і права одиниці нарівні із добром спільноти. Для Вас, поняття посвяти для «справи» є дивним. Для Твого батька з його європейським способом думання, добро спільноти, заховання честі. «обличчя» (як Ти кажеш) спільноти, до якої належимо, це все вартості вищі, ніж життя одиниці.

Подруга Дада

Дорога Подруго Дадо!

Весною я вже буду переходити до старшого пластунства, і тому вже починаю тепер цікавитися всіма справами, що там є актуальні. Отже, читаю більше пластову пресу, призначену для старших, і от мені впало в руки число «Слова», яке мій батько-сеньйор дістає. Там в ч. 1-2 на другій сторінці знайшла я відділ про старше пластунство на Конгресі і КУПО, і, розуміється, з цікавістю перечитала.

Але там здивувало мене одне речення, а саме, що в перший день зборів КУПО два сеньйори не хотіли разом сидіти поруч у президії. Я запитала батька, чи таке серед пластунів можливе, щоб вони, які мають ширити дружбу, аж так себе не-

КУТОК СТАРШОГО ЮНАКА

ГУТІРКА

ДРУГА ВОРОНА

Дорогий Друге!

Ти вже майже дорослий. Незабаром закінчиш школу, може й військову службу, одружишся, закладеш свою родину... За якийсь час станеш повноправним громадянином, а теж повноправним членом українського суспільства у Твоїй країні. Тож буду говорити з Тобою, як із дорослим.

Бож тепер Тобі час застановитись над багатьма речами; тепер, коли Ти на порозі нового життя, життя, в якому Ти мусітимеш сам про все думати і про все вирішувати, бо опіка Твоїх батьків над Тобою закінчиться, і Ти будеш уповні зданий на свої власні сили.

І напевно є багато справ, які Тебе турбують, а які стануть для Тебе незабаром дуже важливі. Тому я вирішив тепер розпочати цю серію гутірок, щоб багато із тих справ із Тобою обговорити, як друг із другом. Бо лише декілька років тому я був у тому самому віці, що й Ти тепер, і переді мною стояли ті самі проблеми, запити. І я мав багато труднощів, як їх розв'язати, так само, як і Ти матимеш. Тож хочу тут поділитись із Тобою моїм досвідом, обговорити багато речей. Хто знає — може це Тобі придасться. У кожному випадку може Ти про ці речі завчасу пічнеш думати.

Про які я справи говорю? Вони численні. Як урядити собі життя, як підібрати знання, як підняти собі дружину, подругу Твого життя. А також — проблеми суто наші, українські: хто Ти такий, яке Твоє відношення до України, як також і до тієї країни, якої Ти є громадянином.

Яке наше суспільство тут і яке Твоє ставлення (відношення) до нього. Багато із цих справ — це дуже делікатні, ускладнені питання, і може з Тобою про це все ніхто ще не говорив, — але про багато з них Ти напевно чув, і вони Тебе турбують, бож незабаром Ти мусітимеш до них зайняти якесь становище — вони торкатимуться Тебе особисто.

Я думаю, що нема таких проблем, про які Ти не повинен знати, — Ти вже майже дорослий, тож можна з Тобою говорити про будьяку тему. Я у цих своїх гутірках буду заторкувати ці всі теми.

Ти ж — якщо в Тебе на думці якась пекуча проблема, якесь питання, на яке Ти не знаєш відповіді — пиши до мене. Я в одній із цих гутірок і цю справу порушу і обговорю.

Гутірки пічну від наступного числа ЮНАКА.

Покищо — СКОБ!

Твій Друг Ворон

ЮНАКИ і ЮНАЧКИ!

● Чи Ви вже почали підготовку до виїзду на МІЖКРАЙОВУ ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ (МПЗ) — 1967, що відбудеться на пластовій оселі «Батурин» біля Монтреалю в Канаді, від суботи 22-го до неділі 30-го липня ц. р.

● У «Юнаку» за січень ц. р. було про цю зустріч докладніше повідомлення.

● На зустріч треба голоситися до Ділового Комітету Зустрічі в Монтреалі за посередництвом Вашої Пластової Станиці, де можете дістати всі потрібні інформації.

ПЕРШИЙ ЛІТУНСЬКИЙ ТАБІР ПЛАСТУНОК У США

При кінці серпня і на початку вересня 1966 року на озері Плезент в Адірондак Парку в стейті Нью-Йорк відбувся спеціалізаційний табір у літунсько-морському пластуванні.

Хоч літунський табір уже відбувався на терені США в попередніх роках, то треба признати, що в цьому таборі перший раз брали участь пластунки.

В таборі взяли участь понад 20 пластунів, які записали на своє кон-

то від 2 до 3 години лету в повітрі. Самі спомини про літунський табір залишаю для тих пластунів, що були його учасниками.

Програма таборування охоплює. Тепер можу із певністю ствердити, що спеціалізаційні табори є цікаві і корисні. Сподіваюся, що в майбутньому знайдемо більшу підтримку від пластового гурту в їх перепровадженні.

пл. сен. С. Лучкань, Ч-ць

МОРСЬКО-ГІРСЬКО-ЛІТУНСЬКИЙ ТАБІР

Губернатор стейту Нью-Йорк — Рокефелер (по середині між пластунками) під час відвідин у водному таборі пластунів на Озері Плезант в 1966 р.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пла-
стові відзнаки до одностроїв
і таборовий виряд ♦ пласто-
ву літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTTLIA, Inc.

302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

У часі від 21-го серпня до 2-го вересня 1966 р. відбувся серед мальовничої природи над озером "Плезент" у горах Адірондакс, у стейті Нью-Йорк пластовий спеціалізаційний табір, призначений для старшого юнацтва і старшого пластуства. Табір нараховував 40 учасників, у тому числі 21 пластунку і 19 пластунів. Проводили ним капітани-коменданти: ст. пл. Магда Колцьо із "Чорноморських Хвиль" і ст. пл. Олег Колодій із "Чорноморців".

вала теоретичні і практичні морські вправи, як от: плавання, вітрильництво, канойкарство, веслярство, із-да моторними човнами, водне лещатарство, водоложення тощо, як також мандрівництво і літунство. Для цього табір був забезпечений особливим устаткуванням, як веслові і моторові човни, канойки та водні лещата.

Тут слід відмітити, що особливу увагу приділявано літунству, причому кожний учасник таборування мав нагоду відбутися лет. Мандрівництво проходило здебільшого у вигляді альпіністики по довільних горах.

При цьому всьому не занедбувано розваг і відпочинку так, що участь у таборуванні була не тільки справою до успішного пластування, але також приємна і хосенна для здоров'я.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Фірма Ераст Куровицький і Син, Нью-Йорк, США	\$50.00
3-й курінь УПЮ-ів ім. гетьм. І. Мазепи, Нью-Йорк	23.00
30 курінь УПЮ-ок ім. С. Галечко, Нью-Йорк	20.00
Пластова Станиця у Сиракузах, США — з добровільних датків на Пластовому Святі	
Державности 5. лютого ц. р.	10.75
пл. юн. І. і Ю. Раковські, Бронкс, США — замість квітів на могилу незабутнього товариша Юрка Короля	10.00
Кур. УСП-ок "Шостокрилі", крило Торонто, Канада	10.00
Гурток УПЮ-ок "Конвалії", Кентон, США	10.00
Пластова Група в Ріджайні, Канада	10.00
18 курінь УПЮ-ок ім. О. Пчілки, Нью-Йорк, США	10.00
д-р Ю. Іной, Нью-Йорк, США	10.00
Кіш Пластунів, Монреаль, Канада — з прибутку з "Ялинок"	8.00
пл. розв. Б. Сохань, Йонкерс, США	7.00
20 курінь ім. Марти Борецької, Нью-Йорк, США	7.00
пл. сен. Я. Падох, Нью-Йорк, США	5.00
Х. Баранська, Йонкерс, США	5.00
Спортовий гурток УПЮ-ок "Ведмежики" — замість квітів на могилу бл. п. Маркіяна Охримовича, Торонто, Канада	5.00
ст. пл. О. Новаківський, Торонто, Канада	5.00
пл. юн. О. Рудницький, Монреаль, Канада	5.00
пл. сен. Р. Ратич, Едіссон, США	5.00
М. Ярош, Форест Гіллс, США	5.00
інж. В. і О. Рак, Лонг Айленд Сіті, США	5.00
пл. сен. П. Дорожинський, Нью-Йорк, США	5.00
пл. сен. Т. Гіряк, Нью-Йорк, США	5.00
пл. сен. Б. Кекіш, Нью-Йорк, США	5.00
пл. сен. Е. Оберишин, Джемейка, США	5.00
пл. сен. В. Воловодюк, Флашинг, США	5.00
інж. М. Степанюк, Джемейка, США	5.00
д-р І. Серант, Нью-Йорк, США	5.00
Н. Ільницька, Нью-Йорк, США	5.00
інж. С. Сливоцький, Нью-Йорк, США	5.00
Р. Чолган, Бруклін, США	5.00
І. Зубрицький, Елмгарст, США	5.00
пл. сен. Б. Гуран, Рочестер, США	5.00
ст. пл. М. Зобнів, Торонто, Канада	5.00
пл. юн. Ю. Фаріон, Парма, США	5.00
пл. прих. А. Ярош, Нью-Йорк, США	4.00
пл. юн. Д. Дорожинська, С. Голланд, США	3.50
пл. сен. І. Ганкевич, Йонкерс, США	3.00
пл. сен. Л. і В. Пясецькі, Оттава, Канада	3.00
пл. юн. Р. Панчук, Чикаго, США	3.00
пл. юн. О. Макарушка, Бруклін, США	3.00
пл. сен. М. Андрейко, Бруклін, США	3.00
пл. сен. І. Стецюра, Торонто, Канада	2.50
пл. сен. Т. Руденський, Ст. Кетерінс, Канада	2.50
пл. сен. Я. Рак, Ірвінгтон, США	2.50
пл. розв. О. і пл. уч. Б. Лесик, Честер, США	2.00
пл. юн. О. Зарицький, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Р. Бручовський, Су Сент Марі, Канада	2.00
пл. юн. А. Сливоцький, Нью-Йорк, США	2.00
пл. юн. М. Теодорович, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. О. і Е. Грицак, Принстон, США	2.00
пл. юн. М. Мандусяк, Мейпелвуд, США	2.00

пл. юн. Ю. Салдит, Боффало, США	2.00
пл. сен. М. Світуха, Оттава, Канада	2.00
ст. пл. В. Роніш, Монреаль, Канада	2.00
ст. пл. Р. Савка, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Д. Ратич, Філадельфія, США	2.00
ст. пл. Ю. Аронець, Едмонтон, Канада	2.00
В. Кушнір, Йонкерс, США	2.00
Л. Гуцалюк, Нью-Йорк, США	2.00
М. Скрипеч, Мідлтон, США	2.00
пл. юн. І. Голінка, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. А. Мостович, Валей Стейшен, США	1.00
пл. юн. А. Манило, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Н. Федак, Дітройт, США	1.00
пл. юн. М. Лещинський, Рочестер, США	1.00
З. Бурштинський, Чикаго, США	1.00
пл. юн. Б. Сененко, Джерзі Сіті, США	1.00
пл. юн. М. Мартинець, Рочестер, США	1.00
пл. юн. Р. Вацке, Едмонтон, Канада	1.00
пл. юн. З. Лебедь, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. З. Мандзюк, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Л. Андрушків, Нью-Йорк, США	1.00
пл. юн. Т. Филипович, Чикаго, США	1.00
пл. юн. М. Петрів, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. М. Брозина, Нью-Йорк, США	1.00
пл. юн. Б. Колос, Торонто, Канада	1.00
Е. Данилюк, Елмгарст, США	1.00
пл. юн. Б. Томків, Алєгані, США	1.00
пл. юн. Д. Романчо, Торонто, Канада	0.50
ст. пл. Ю. Повх, Кембрідж, США	0.50

Разом у цьому списку: \$ 376.75

Друзі і Подруги! Пресфонд призначений на дальшу розбудову Вашого "Юнака". Тому кожний і кожна з Вас, кожний юнацький гурток і кожний юнацький курінь повинні принаймні раз у році переслати свою пожертву на пресфонд "Юнака". Хто черговий?

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»!

(Закінчення із стор. 13)

— Прощай, моя Квітко, не плач, не журися. Нам дано знайти, хоч і на коротко те щастя, яке шукають інші все життя та не знаходять. Будьмо горді цим! Будь мужня, моя Квітко.

Вийшли на гору та чекали на зелене світло.

— Це десь тут, відразу за городом наш готель. Краще підв далі вже сам. А то знаєш, як побачать, то «заграничні зв'язки» так і пришиють — лодав по хвилинах мовчанки Нік.

— Прощай, моя Квітко, що виросла у вільному світі — проказав востаннє, міцно пригорнувши її до себе. — Твій образ назавжди залишиться у моїй душі. Прощай!

Обертаясь ще кілька разів, а потім зник за закрутом вулиці.

Сльози, що так довго стримувала, наповнили очі, а мук розстання душила горло. О ні, не плакати. Бути мужньою! Давай повторювати кістак. Фронталь... паріеталь... тампораль... оксіпеталь... шептала в ритм своїх кроків... вомер, акроміон... Будь мужня, моя Квітко!

ОБ'ЯВА

ДЛЯ ПРАЦЕДАВЦІВ І ПРАЦІВНИКІВ

У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ БУДЕ ОХОПЛЮВАТИ

ВІД 1-ГО КВІТНЯ 1967 РОКУ РОБІТНИКІВ НА

ФАРМАХ

РАНЧАХ

РОЗСАДНИКАХ

ТЕПЛИЦЯХ

ОВОЧЕВИХ, ЯРИНОВИХ

І КВІТКОВИХ КУЛЬТИВАЦІЯХ

ПРАЦЕДАВЦІ

ПРИДБАЙТЕ БРОШУРУ — Якщо ви ще не отримали брошури, яка описує обов'язки працедавця згідно з новим законом, придбайте її негайно в бюро Комісії Обезпечення від Безробіття.

ЗАРЕЄСТРУЙТЕСЯ ЯК ПРАЦЕДАВЕЦЬ — Негайно вам треба зареєструватися у найближчому до вас бюро Комісії Обезпечення від Безробіття. Це є важливе тому, що обезпечення від безробіття є примусове при найманні робітників.

ЛІЦЕНЗІЯ НА КУПІВЛЮ ЗНАЧКІВ — По реєстрації, якщо у вас працюють обезпечені робітники, Комісія пришле вам ліцензію на купівлю значків для обезпечення від безробіття та додаткові потрібні інформації щодо обезпечення працівників, пайки вашої вплати, наліплювання значків у книжку робітників, ведення вимаганих рекордів тощо.

ПРАЦІВНИКИ

ДОВІДАЙТЕСЯ ЧИ ВИ ПІДЛЯГАЄТЕ ОБЕЗПЕЧЕННЮ — У найближчому до вас бюро Комісії Обезпечення від Безробіття поінформуйтеся, чи ви підлягаєте обезпеченню. Згідно з законом деякі працівники не будуть обезпечені.

ЧИСЛО СОЦІАЛЬНОГО ОБЕЗПЕЧЕННЯ — Кожний обезпечуваний працівник мусить мати своє число. Бланки заяв на це можна отримати в бюро Комісії Обезпечення від Безробіття та в більшості поштових урядів.

Виповніть заяву та вишліть її до Комісії Обезпечення від Безробіття. Це полагоджується без оплати.

КНИЖКА ОБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ — Якщо ви підлягаєте обезпеченню від безробіття, вимога є мати таку книжку, яку можна отримати в кожному бюро Комісії Обезпечення від Безробіття. Треба лише подати своє повне ім'я, дату народження та число соціального обезпечення. Книжку отримується безкоштовно.

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION
GOVERNMENT OF CANADA

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
САМОПОМІЧ

в Філадельфії

- Особисті позики на купівлю домів і авт
 - Студійні позики зі сплатою ратами аж після закінчення студій.
- Телефон: ГЛ 5-8770
4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 1940

Нормально банки платять за ощадності 3 відсотки. За Ваші ощадності НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в нашій кредитівці одержите: **5 1/2 %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

Згідно з постановою Головної Пластової Буливи кожний член УПЮ, що зголошується до пластових проб, має виказатися власним примірником юнацького посібника

Життя в Пласті

автором якого є основник Українського Пласту
ПРОФ. Д-Р О. ТИСОВСЬКИЙ

544 сторінок

Ціна: 6.50 дол.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій і найстаршій в Торонті Кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

Пластуни і Пластунки в Монтреалі!

ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ КАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюпюа схід, або телефонічно 845-8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботи: від 12-ої до 3-ої попол.

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

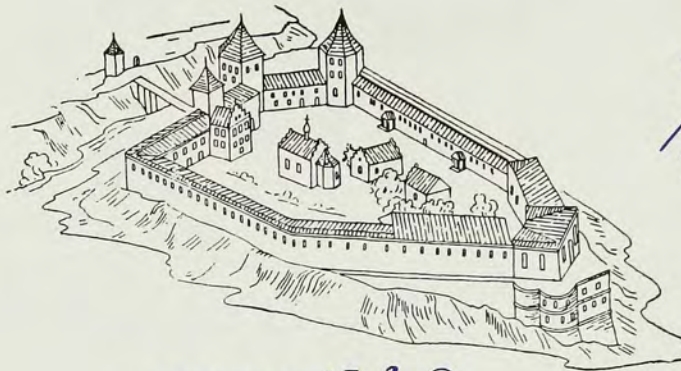
Чи Ви вже вирівняли передплату?

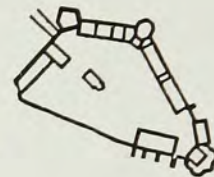
ЗАМКИ В УКРАЇНІ

Число

5

план

загальний вид
XV ст.

Замок в
Межибожі на
Поділлі

